

УДК 349.6(477)

Євген Степанов,

здобувач кафедри трудового, земельного
та екологічного права юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ ОРГАНАМИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ*

Стаття присвячена проблемі правового забезпечення здійснення екологічної функції держави органами внутрішніх справ України. У цьому контексті досліджено законодавче забезпечення, місце і роль органів внутрішніх справ України в процесі здійснення екологічної функції держави.

Проведено ґрунтований аналіз норм чинного законодавства України, які регулюють діяльність органів внутрішніх справ у процесі здійснення ними екологічної функції держави, зроблені певні наукові висновки та пропозиції стосовно удосконалення законодавства України в даній сфері.

Ключові слова: держава, функція, міліція, довілля, екологія.

Основою сучасного соціально-економічного розвитку суспільства є навколишнє природне середовище, адже від стану та якості довкілля безпосередньо залежать усі процеси життєдіяльності людини, добробут кожного із нас. Проте сучасна екологічна ситуація в нашій державі є кризовою, що пов'язано з цілою низкою причин: нехтування об'єктивними законами розвитку і відтворення природно-ресурсного комплексу, структурною деформацією найбільш екологічно небезпечних галузей економіки, відсутністю належного механізму реалізації права на здорове і безпечне довкілля. В зв'язку із зазначеним вище в сучасних умовах екологічна функція держави має вкрай важливе значення, оскільки від неї залежать, у першу чергу, життя і здоров'я людини, а тому очевидно є нагальна необхідність посилення її впливу в нашій державі.

У контексті здійснення державою екологічної функції у зазначеному напрямі стає актуальною активізація діяльності органів державної влади, в тому числі правоохоронних і, зокрема, органів внутрішніх справ України.

Органи внутрішніх справ України слід віднести до функціональних спеціально уповноважених органів держави, до обо-

в'язку яких, серед інших, належить охорона навколишнього природного середовища.

Проблеми, пов'язані з діяльністю органів внутрішніх справ з охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки, потребують системного дослідження та вдосконалення, що обумовлено постійними змінами, які відбуваються в суспільно-політичному житті.

На сьогоднішній день норми законодавства України, які регулюють відносини, пов'язані з реалізацією екологічної функції держави органами внутрішніх справ, є несистематизованими, містяться в багатьох законодавчих і підзаконних нормативно-правових актах. Певною мірою все це призводить до труднощів у реалізації органами внутрішніх справ екологічної функції держави та викликає необхідність проведення комплексного науково-правового дослідження.

Тож метою даної статті є аналіз чинного законодавства України, яке регулює суспільні відносини, пов'язані з діяльністю органів внутрішніх справ України в сфері забезпечення здійснення екологічної функції держави.

Комплексне дослідження проблем реалізації екологічної функції держави органами внутрішніх справ України в су-

* Рекомендовано до друку кафедрою трудового, земельного та екологічного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

часних умовах становлення та розвитку нашої держави не проводилося. Є лише окремі напрацювання, але вони носять фрагментарний характер.

Дослідженню окремих питань здійснення екологічної функції держави присвячені наукові праці вітчизняних вчених, зокрема, В. І. Андрейцева, Г. І. Балюк, В. Костицького, В. Л. Мунтяна, Ю. С. Шемшученка; окремі питання здійснення екологічної функції органами внутрішніх справ України можна зустріти в роботах О. М. Бандурки, Р. Д. Боголепова, В. І. Волкова, С. Г. Грицкевича, І. А. Дмитренка, Я. І. Лазаренка, І. Г. Кириченка та інших науковців. У більшості праць згаданих вчених дана тема висвітлюється в контексті аналізу загальних питань охорони довкілля.

Для з'ясування того, що являє собою здійснення екологічної функції держави органами внутрішніх справ України, необхідно розкрити власне поняття «екологічна функція держави», яке, у свою чергу, розкривається через загальне поняття «функції держави».

Перед будь-якою державою постає певне коло завдань, для вирішення яких вона використовує свої ідеологічні, політичні сили, бюджет тощо. З цієї сукупності завдань можна виділити такі, що визначають сутність держави, без яких вона не може повноцінно функціонувати і розвиватися на певному історичному етапі.

Для юридичної науки проблема функцій держави є однією із найбільш значущих. Це обумовлено в першу чергу тим, що функції держави безпосередньо і найбільш розгорнуто виражають внутрішню природу держави в її практичній діяльності як усередині країни, так і на міжнародній арені. Як свого часу зазначав М. В. Черноголовкін, який би аспект теорії і практики державного буття ми не брали — неодмінно віднайдемо певний зв'язок, більший чи менший, із питанням про функції держави [1].

У різних науках поняття «функція» розглядається з різних точок зору, проте існують загальні наукові підходи до його визначення. Погляди більшості дослідників збігаються в тому, що кожна функція має відбивати певну системність [2].

У загальній теорії права поняття «функція» вживається в різних значеннях (законодавча функція, функція управління, функція влади тощо), яке застосовується не тільки до держави, а й до тих чи інших суспільних явищ (функції державних орга-

нів, громадських організацій, права тощо) [3].

М. В. Кравчук визначає функції держави як основні напрями діяльності держави та її органів щодо задоволення потреб суспільства, які розкривають її соціальну сутність і призначення [4]. За своєю правовою природою функції держави є певними засобами вирішення найважливіших завдань, які стоять перед суспільством. Таких функцій існує велика кількість. Вони класифікуються за різними ознаками і критеріями, головним з яких, на наш погляд, є критерій поділу за соціальним значенням на основні (безпосередньо характеризують соціальну сутність та призначення держави) і неосновні.

Переважаюча більшість авторів відносить екологічну функцію держави до основних, що, на нашу думку, безперечно є справедливим. Так, Н. Р. Кобецька вказує на те, що охорона навколишнього природного середовища від різного роду негативних впливів, забезпечення раціонального використання, збереження і відновлення природних об'єктів та ресурсів, охорона і захист екологічних прав та інтересів громадян нині є однією з основних функцій держави [5].

Здійснення екологічної функції, по суті, є діяльністю держави в особі її компетентних органів щодо управління якістю довкілля [6].

Для реалізації екологічної функції державою створена відповідна система органів, які беруть участь в її здійсненні. Особлива роль у цьому процесі відводиться правоохоронним органам, зокрема органам внутрішніх справ.

Діяльність органів внутрішніх справ України щодо реалізації здійснення екологічної функції держави базується на численних нормативно-правових актах, які прийняті уповноваженими на те державними органами. Ці акти не є однорідними. За юридичною силою в системі нормативно-правових актів виділяємо Конституцію та інші закони України, а також підзаконні нормативно-правові акти. Особливе місце посідають також міжнародно-правові акти, укладені і ратифіковані Україною.

У той самий час, на сьогоднішній день реалізація органами внутрішніх справ України екологічної функції значною мірою ускладнюється недостатністю норм права, які б повною мірою регламентували цю діяльність, в першу, чергу низки законів: про екологічну міліцію, про

діяльність органів внутрішніх справ в умовах надзвичайних ситуацій, про екологічну інформацію, екологічну безпеку, про відшкодування екологічної шкоди. Також наразі ми не маємо єдиного спеціального нормативно-правового акта Міністерства внутрішніх справ України, який би безпосередньо регулював діяльність органів внутрішніх справ щодо здійснення екологічної функції держави.

В основу діяльності органів внутрішніх справ України у здійсненні екологічної функції держави покладено Конституцію України, яка є Основним Законом нашої держави. Так, з її прийняттям 28.06.1996 р., вперше в сучасній історії України на конституційному рівні було закріплено положення щодо обов'язку держави забезпечити екологічну безпеку і підтримувати екологічну рівновагу на території України; право кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди; встановлено для кожного обов'язок не заподіювати шкоду державі.

Ключове значення для реалізації екологічної функції безпосередньо мають, на нашу думку, статті 13, 14, 16, 50, 66 Конституції України, які за своїм характером мають загальне значення, але забезпечують регулювання суспільних відносин екологічного характеру. В екологічному аспекті Конституція є основою для формування екологічної політики і реалізації екологічної функції держави.

Центральне місце у реалізації органами внутрішніх справ України екологічної функції держави посідають закони України, які характеризуються високим ступенем кодифікації. В першу чергу, серед них слід виділити наступні: «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. № 964-IV, «Про міліцію» від 20.12.1990 р. № 565-XII, «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 р. № 2135-XII, а також поресурсові кодекси і закони: Земельний, Лісовий, Водний кодекси України, Кодекс України про надра, закони України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-XII, «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-XII, «Про тваринний світ» від 13.12.2001 р. № 2894-III, «Про рослинний світ» від 09.04.1999 р. № 591-XIV, «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. № 2456-XII тощо.

Говорячи про роль і місце вищенаведе-

них законодавчих актів у забезпеченні здійснення екологічної функції держави органами внутрішніх справ України доцільно звернути увагу на взаємозв'язок екологічного й адміністративного права. Так, адміністративне право регулює порядок діяльності і компетенцію органів внутрішніх справ як органу державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища. В свою чергу, екологічне право визначає зміст діяльності органів внутрішніх справ України в сфері охорони природи, зміст і особливості їхніх функцій.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про міліцію» міліція в Україні — державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, природне середовище, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань. Основним завданням Міністерства внутрішніх справ України, як випливає з Положення про нього, є організація та координація діяльності органів внутрішніх справ України щодо захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства й держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та забезпечення безпеки громадян.

Міліція є єдиною системою органів, яка входить до структури Міністерства внутрішніх справ України, виконує адміністративну, профілактичну, оперативну-розшукову, кримінально-процесуальну, виконавчу та охоронну функції. Серед підрозділів міліції, що займаються охороною навколишнього природного середовища та забезпеченням екологічної безпеки, є: державна автомобільна інспекція; міліція охорони; ветеринарна міліція, а також слідчі апарати, апарати Державної служби у боротьбі з економічною злочинністю, кримінальна міліція, дільничні інспектори. Крім того, відповідно до ст. 7 Закону України «Про міліцію» для забезпечення громадського порядку на об'єктах і територіях, які мають особливе народногосподарське значення або постраждали від стихійного лиха, екологічного забруднення, катастрофи, Міністерством внутрішніх справ України з дозволу Кабінету Міністрів України можуть створюватися спеціальні підрозділи міліції.

На нашу думку, з огляду на важливе суспільне значення даних правовідносин, однієї цієї норми недостатньо для повноцінного регулювання діяльності органів внутрішніх справ України в умовах стихійного лиха чи екологічного забруднен-

ня на окремих територіях, у зв'язку з чим убачається за необхідне прийняття спеціального закону про діяльність органів внутрішніх справ України в умовах надзвичайних ситуацій.

Діяльність органів внутрішніх справ у сфері екології обумовлюється їх правовим положенням, основними завданнями, обов'язками і наданими правами. Виходячи з цього можна виділити такі напрями їх діяльності: зміцнення законності у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечення невідворотності відповідальності за скоєння злочинів, інших правопорушень (адміністративних проступків) екологічного законодавства; забезпечення здійснення природокористувачами своїх прав та обов'язків, здійснення контролю за правильним використанням природних ресурсів природокористувачами; профілактична робота для запобігання можливим правопорушенням у сфері охорони навколишнього природного середовища; дії щодо вдосконалення екологічного законодавства тощо.

Окресливши основні напрями діяльності органів внутрішніх справ щодо забезпечення раціонального, виваженого природокористування, на нашу думку, можна вести мову про їх великі можливості позитивно впливати на вирішення екологічних проблем.

Правовою основою можливостей позитивного впливу в сфері охорони навколишнього природного середовища органами внутрішніх справ України, поряд з іншими органами державної влади і управління, природоохоронними органами, правоохоронними органами та громадськістю, є законодавство щодо охорони природи, її раціонального використання та забезпечення екологічної безпеки. Виконуючи відповідно до Закону України «Про міліцію» адміністративну, профілактичну, оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну, виконавчу та охоронну функції, міліція має широкі можливості активно впливати на стан охорони навколишнього природного середовища, тим самим здійснюючи еколого-охоронні дії.

У своїй діяльності органи внутрішніх справ постійно працюють над загальним удосконаленням боротьби проти правопорушень законодавства, в тому числі стосовно правопорушень у сфері охорони довкілля, а добре організована протидія таким порушенням є однією із найважливіших форм охорони навколишнього природного середовища.

Природоохоронні дії органів міліції тісно пов'язані з виконанням ними завдання щодо охорони права власності. Охороняючи право власності на землю, води, ліси, тваринний світ і надра, працівники міліції запобігають їх псуванню, забрудненню, пошкодженню, знищенню та нераціональному використанню.

У визначених Законом України «Про міліцію» загальних правах і обов'язках міліції закладені вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, а тому можна вести мову про те, що за належної їх реалізації та виконання забезпечується здійснення екологічної функції як органами внутрішніх справ України зокрема, так і державою в цілому.

Стосовно конкретного змісту діяльності правоохоронних органів у сфері охорони навколишнього природного середовища, то він визначається нормативно-правовими актами, які належать до джерел екологічного законодавства: Земельним, Лісовим, Водним кодексами України, Кодексом України про надра, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про природно-заповідний фонд України» тощо.

Здійснюючи правоохоронні функції міліція виступає як орган, наділений контрольно-наглядовими повноваженнями, які вона реалізує, зокрема, безпосередньо в процесі охорони об'єктів природи: землі, атмосферного повітря, вод, тваринного та рослинного світу, об'єктів природно-заповідного фонду [7].

Відповідно до цього, на нашу думку, можна виділити наступні основні напрями діяльності органів внутрішніх справ України щодо здійснення ними екологічної функції держави: участь у забезпеченні охорони земель, вод, дотриманні правил охорони лісів, участь в охороні тваринного світу, атмосферного повітря, надр, природно-заповідного фонду тощо.

Окреме місце у забезпеченні здійснення екологічної функції органами внутрішніх справ України відіграє діяльність дільничних інспекторів.

Так, відповідно до пунктів 2.2, 2.3 Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС України від 20.10.2003 р. № 1212, одним із основних завдань служ-

би дільничних інспекторів міліції є робота з населенням та громадськими формуваннями на адміністративній дільниці щодо охорони громадського порядку і громадської безпеки; запобігання злочинам та адміністративним порушенням.

Знаходячись безпосередньо поруч із земле-, водо- і лісовласниками, а також земле-, водо- і лісокористувачами, в межах відповідної адміністративної дільниці, дільничні інспектори міліції мають можливість і зобов'язані оперативно реагувати на порушення екологічного законодавства, а також запобігати виникненню таких порушень.

Закріплені за дільничними інспекторами міліції права та обов'язки вимагають від них здійснювати вагомий внесок у сферу охорони довкілля. Будучи представником органів внутрішніх справ України на окремій адміністративній дільниці інспектор міліції бере участь у забезпеченні безпеки громадян, у тому числі екологічної; вживає заходів щодо своєчасного попередження та розкриття злочинів, запобігання іншим правопорушенням, зокрема правопорушенням у сфері екологічної безпеки; роз'яснює широким верствам населення чинне екологічне законодавство, постанови, рішення органів державної влади та місцевого самоврядування. Дільничний інспектор допомагає природоохоронним органам, органам ветеринарного нагляду, бере участь у вирішенні інших різноманітних питань, які виникають у галузі охорони навколишнього природного середовища, а отже, належне виконання ним своїх безпосередніх обов'язків сприяє ефективності здійснення державою екологічної функції.

Діяльність органів внутрішніх справ України в сфері охорони земель, лісів і вод, як уже зазначалося, посилює низка положень Земельного, Лісового і Водного кодексів України. Ці норми, пов'язані з охороною відповідних об'єктів навколишнього природного середовища (зокрема йдеться про положення статей 162—164, 167, 168 Земельного кодексу України, статей 44, 45, 54, 78, 87 Водного кодексу України, статей 89, 90, 91 Лісового кодексу України).

Значну роль в охороні вод також виконують підрозділи міліції охорони, діяльність яких врегульовано наказом МВС України «Про затвердження Положення про Департамент Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України» від 13.10.2005 р. № 878. Зде-

більшого зазначеними підрозділами міліції здійснюється охорона від забруднення, засмічення і нераціонального використання запасів питної води, що зберігається у водосховищах, розрахованих на постачання питною водою міського населення. Поряд з іншими водоохоронними діями, працівники міліції охорони контролюють виконання встановлених обмежень, передбачених для спеціальних зон санітарної охорони води.

Здійснюючи дозвільну діяльність органи внутрішніх справ України відіграють значну роль в охороні тваринного світу. Так, відповідно до п. 9 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про дозвільну систему» від 12.10.1992 р. № 576 на органи внутрішніх справ безпосередньо покладається видача дозволів на виготовлення, придбання, зберігання, облік, охорону, перевезення і використання вогнепальної зброї, бойових припасів до неї, холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії.

Органи внутрішніх справ України, відповідно до п. 12 зазначеного Положення, також здійснюють контроль за дотриманням встановленого порядку виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення і використання предметів, на які поширюється дозвільна система.

МВС України визначає порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення і використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів відповідно до наказу МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів» від 21.08.1998 р. № 622.

Отже, у процесі здійснення дозвільної діяльності органи внутрішніх справ України, в межах своїх повноважень, до

певної міри мають можливість стримувати браконьєрство та впливати на забезпечення збереження кількості і різноманітності певних видів тваринного світу.

На нашу думку, значну роль у забезпеченні екологічної функції держави щодо охорони тваринного світу органами внутрішніх справ України відіграють такі напрями їх діяльності, як боротьба із порушеннями правил полювання і рибальства; участь у заходах, спрямованих на збереження і відтворення рибних ресурсів; розкриття і розслідування кримінальних справ за злочини, вчинені в сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема передбачені статтями 248, 249 Кримінального кодексу України.

У сфері охорони атмосферного повітря центральне місце посідає Державна автомобільна інспекція України. Її діяльність, у першу чергу, здійснюється на підставі постанови Кабінету Міністрів України «Про Положення про Державну автомобільну інспекцію Міністерства внутрішніх справ» від 14.04.1997 р. № 341 та наказу МВС України «Про затвердження Інструкції з питань діяльності підрозділів дорожньо-патрульної служби Державтоінспекції МВС» від 27.03.2009 р. № 111.

Державна автомобільна інспекція України здійснює нагляд за технічним станом двигунів транспортних засобів; проводить щорічні огляди автотранспортних засобів та періодичний контроль їх стану; слідкує за дотриманням правил перевезень автотранспортом різноманітних хімічних та отруйних речовин.

Відповідно до п. 2 наказу МВС України «Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів» від 26.07.2004 р. № 822 на Департамент Державтоінспекції МВС України також покладається здійснення загального керівництва в галузі спеціальної підготовки водіїв автотранспортних засобів, які перевозять небезпечні вантажі.

У сфері охорони надр особлива увага працівниками органів внутрішніх справ приділяється виконанню вимог Кодексу України про надра, що передбачені статтями 22, 23, 50, 55. Йдеться про надання надр для захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин; забезпечення прав землевласників і землекористувачів на видобування корисних копалин; заборону введення в експлуатацію нових і реконструйованих гірничодо-

бувних об'єктів, об'єктів із переробки мінеральної сировини, а також підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища; порядок користування надрами для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Охорона природно-заповідного фонду України здійснюється органами внутрішніх справ України, насамперед на підставі вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд», яким встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання природно-заповідного фонду.

Здебільшого природоохоронні заходи пов'язані із забезпеченням громадського порядку на територіях і об'єктах фонду. У цьому напрямі важливе значення, на нашу думку, має сприяння з боку органів внутрішніх справ службам охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, до яких входять керівники адміністрацій природних та біосферних заповідників, національних природних та регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних та зоологічних парків загальнодержавного значення, працівникам охорони, а також іншим підрозділам цих адміністрацій.

Підсумовуючи вищевикладене, вважаємо, що є всі підстави вести мову про багатогранність нормативно-правових актів, якими регулюється здійснення екологічної функції держави органами внутрішніх справ України, що впливає з їх призначення у регулюванні як загальних, так і спеціальних завдань охорони навколишнього природного середовища, з використанням різноманітних правових засобів впливу на всіх рівнях.

На теперішній час існує значна кількість правових актів різної юридичної сили, які тією чи іншою мірою спрямовані на правове забезпечення здійснення екологічної функції органами внутрішніх справ України. Разом із тим, відповідні норми права містяться у різних галузях чинного законодавства, що значною мірою ускладнює їх застосування у практичній діяльності органів внутрішніх справ. А тому, як вбачається, для підвищення ефективності виконання екологічної функції держави органами внутрішніх справ України існує нагальна потреба у систематизації відповідних норм, що дозволило б удосконалити відповідну правову базу і значною мірою підвищити ефективність їх діяльності в

цьому напрямі. На нашу думку, запропоноване можливо було б здійснити шляхом видання відповідного спеціального наказу Міністерства внутрішніх справ України, а також внесення відповідних змін до Положення про Міністерство внутрішніх справ України та Закону України «Про міліцію».

Крім того, вбачається необхідність унесенні доповнень до низки законів, що могло б значно покращити діяльність органів внутрішніх справ України щодо здійснення екологічної функції держави,

а це, у свою чергу, підвищило б ефективність реалізації екологічної функції не лише органами внутрішніх справ України, а й державою в цілому.

Вирішення зазначених проблем залишається на сьогоднішній день актуальним, оскільки від якості законодавства України у сфері правового регулювання здійснення органами внутрішніх справ України екологічної функції держави безпосередньо залежить ефективність її реалізації.

ПРИМІТКИ

1. Черноголовкин Н. В. Теория функций социалистического государства / Н. В. Черноголовкин. — М. : Юрид. лит., 1970. — С. 5.
2. Губерський Л. В. Філософія : навч. посіб. / Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко ; за ред. І. Ф. Надольного. — 6-те вид. — К. : Вікар, 2006. — С. 226.
3. Черданцев А. Ф. Теория государства и права : учеб. для вузов / А. Ф. Черданцев. — М. : Юрайт, 1999. — 432 с.
4. Кравчук М. В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права : навч. посіб. — 3-тє вид., змін. й допов. / М. В. Кравчук. — Тернопіль : Карт-бланш, 2002. — С. 46.
5. Кобецька Н. Р. Екологічне право України : навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. — 2-ге вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — С. 8.
6. Екологічне право України. Академічний курс / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. — 2-ге вид. — К. : Юридична думка, 2008. — С. 8.
7. Кириченко І. Л. Організаційно-правовий аспект природоохоронної функції міліції / І. Л. Кириченко, Я. І. Лазаренко // Бюлетень МВС України. — 2001. — № 131/2001. — С. 39.

Степанов Евгений. Правовые основы осуществления экологической функции государства органами внутренних дел Украины.

Статья посвящена проблеме правового обеспечения осуществления экологической функции государства органами внутренних дел Украины. В этом контексте исследовано законодательное обеспечение, место и роль органов внутренних дел Украины в процессе осуществления экологической функции государства.

Проведен основательный анализ норм действующего законодательства Украины, которые регулируют деятельность органов внутренних дел Украины в процессе осуществления ими экологической функции государства, сделаны соответствующие научные выводы и даны предложения по усовершенствованию законодательства Украины в данной сфере.

Ключевые слова: государство, функция, милиция, окружающая среда, экология.

Stepanov Ievgen. Legal Foundations for Implementation of Ecological Function of the State by Internal Affair Authorities in Ukraine.

The Article is dedicated to the legal groundwork problem for implementation of ecological function of the state by internal affair authorities in Ukraine. Legislative framework, place and role of internal affair authorities in Ukraine in the course of implementation of ecological function of the state have been studied in this context.

Thorough analysis of legislative regulations for the time being in force in Ukraine, governing activities of internal affair authorities in the course of their implementation of ecological function of the state, has been performed together with certain scientific conclusions on and suggestions for improvement of Ukrainian legislation in aforementioned domain.

Key words: state, function, militia, environment, ecology.